

GESCHIEDENISLESSEN

Lang geleden, tijdens een cultureel schoolreisje in de Harz, mocht ik in een achterafzaaltje getuige zijn van het optreden van een lokaal toneelgezelschap. Het enige wat mij daarvan is bijgebleven, is de quote 'Vorwärts und nicht vergessen'. Een mooie gedachte. Voor alle problemen die op je pad komen, ligt de oplossing per definitie in de toekomst. Het is daarbij wel van belang dat je lering trekt uit de lessen van het verleden. Dat ligt weliswaar voor de hand, maar valt niet altijd mee. Soms, maar steeds vaker, komt het voor dat we terugverlangen naar zoals het in onze beleving was in onze jeugd, toen alles nog vertrouwd en overzichtelijk leek. Vroeger was alles beter. Dat is natuurlijk niet waar.

Hoewel we vaak zeggen 'dat nooit meer', blijkt de werkelijkheid weerbarstig en maken we vaak dezelfde fouten. Niet zelden blijkt het lerend vermogen van een organisatie daarbij recht evenredig met dat van het individu. Met andere woorden, individuele personen doen ervaringen op, leren ervan en passen dat vervolgens toe, waardoor de organisatie er de vruchten van plukt. Defensie is daarop geen uitzondering. Pogingen om 'lessons learned' in te bedden in de dagelijkse praktijk van het militair optreden verzanden echter vaak in bureaucratische databases, waaruit niemand meer de weg vindt. Zo wordt er dus onvoldoende geleerd. Op grotere schaal lijkt de geschiedenis zich maar al te vaak te herhalen. Helaas betreft het dan vaak de negatieve kant van de geschiedenis en gaat het bijna altijd om macht en invloed. Hierin speelt het wereldleiderschap vaak een dubieuze hoofdrol en wordt de massa bespeeld met retoriek en valse beloftes.

Maar laten we dicht bij onszelf blijven. Op ieder niveau heeft de geschiedenis voldoende lessen die mogen we niet vergeten. Voor veel van die lessen hebben veteranen met hun leven betaald. Laten we dus nog beter ons best doen om de lessen uit onze geschiedenis toe te passen, zodat hun offers niet voor niets zijn geweest. Laten we daarmee voorkomen dat de huidige en toekomstige generaties dezelfde offers moeten brengen om dezelfde geschiedenislessen te leren. Het lijkt een wanhopige hartenkreet, maar hoop doet leven. Vorwärts und nicht vergessen!

Hans van Griensven

Luitenant-generaal b.d.

Voorzitter nationaal Veteranen Platform